

Indledningen som skrivehandling

En indledning skal på den ene side munde ud i en tekstpræsentation og på den anden side være en veloplagt, kreativ og selvstændig appetitvækker til den emnebehandling og diskussion, som ses i stilen. Den må altså ikke være en kopi fra tidligere opgaver.

Den gode indledning skal leve op til to typer af krav:

a) de formelle krav:

En præsentation af teksten. Det vil sige tekstens genre, forfatter, titel og udgivelsesår. Derudover er det en god ide at bestemme og beskrive tema og eventuelle motiver i teksten.

b) de indholdsmæssige krav:

Ud over præsentationen af teksten skal indledningen pirre læserens nysgerrighed og vække interesse. Her kommer det kreative og selvstændige ind i billedet. Den gode indledning fanger sin læser fra første sætning. Det kan for eksempel være med et retorisk spørgsmål, noget overraskende, provokerende eller noget, der undrer læser. Samtidig er den gode indledning sprogligt præcis med et klart fokus. I indledningen fastsættes besvarelsens røde tråd¹, som skal føres igennem opgaven og binde det hele sammen med afslutningen.

Der er mange måder at skrive en indledning på, og disse skifter i forhold til den genre, man skal skrive sin indledning til. Men ovenstående almene retningslinjer gælder for de fleste genrer. Dog skal det understreges, at særligt essayet har flere indholdsmæssige krav til indledningen, hvor emnet skal præsenteres, så læser kan set det for sig.

Du spørger måske dig selv, hvorfor er indledningen så vigtig? Det er den, fordi den sammen med stilens afslutning danner rammen om selve opgavebesvarelsen. Med indledningen sættes opgavebesvarelsen ind i en kontekst, og læserens forventning til tekst og forfatter skabes. Det er det første man læser, og det giver derfor det første indtryk. Hvorfor så ikke gøre førstehåndsindtrykket så godt som muligt?

---

¹ Den røde tråd: Det som binder noget sammen, så der er sammenhæng og mening igennem hele teksten. Dette betyder at det fokus du har i indledningen, bearbejdes igennem stilen og diskuteres/perspektiveres til sidst i den.

I det følgende er der to mindre gode indledninger og derefter to gode indledninger.

De to følgende eksempler på mindre gode indledninger kan fungere som en skabelon på, hvorledes alt for mange vælger at skrive deres indledning:

Eksempel 1:

"Indledning:

Jeg har valgt opgave 2, teksten er et uddrag af romanen "Profeterne i Evighedsfjorden" fra 2012, skrevet af Kim Leine. Jeg skal karakterisere Morten Falcks oplevelser af grønlanderne i Profeterne i Evighedsfjorden. Derefter skal jeg analysere forfatterens brug af virkemidler fra linje 1 til 14. Til sidst skal jeg diskutere de muligheder og udfordringer, som der kan opstå i mødet mellem den moderne verden og en oprindelig kultur":

(elevstil, 2013)

Problemet med indledningen er, at eleven bare har kopieret opgaveformuleringen. Her mangler fokus, selvstændig stillingtagen til emnebehandlingen, og ordet 'skal' giver indtryk af, at besvarelser er noget, eleven er blevet tvunget til at skrive. Indledningen er for tør og for kort. Det positive heri er, at teksten er præsenteret.

Eksempel 2:

Indledning.

I denne skriftlige opgave, skal der først gives en analyse af novellen "Vinternat", og der skal også gives en fortolkning af teksten. Derefter skal der gives en perspektivering til hæftets overordnede tema. Til sidst skal der gives en konklusion".

(elevstil, 2013)

Denne type indledning er for kort og intetsigende. Den fortæller os bare noget, som vi allerede ved i forvejen, nemlig hvilke dele man skal igennem i en analyse og fortolkningsopgave. Men ikke hvordan eller hvorfor. Her gives heller ikke en ordentlig præsentation af teksten eller emnet.

Begge eksemplerne er upersonlige og mangler kreativitet, modenhed, viden og selvstændighed. At fortælle at man vil analysere, fortolke og perspektivere etc. er alt for bredt og kedeligt. Eleverne tager ikke stilling til, hvad deres opgave helt specifikt vil fokusere på, hvorfor emnet er vigtigt og hvilke problemstillinger, der vil blive overvejet. Dette giver indtryk af usikkerhed og mekanisk bearbejdning af opgaven, hvor man bare følger en analysemodel uden kritisk refleksion og stillingtagen.

I nedenstående ses en mere inspireret og engageret indledning fra en opgavebesvarelse i hæftet, som I også har fået udleveret:

"Forestil dig en familie, som bor i en lille bygd i Grønland. Far er fanger, og mor er hjemme og passe børn. Men børnene bliver ældre, og nu skal de uddanne sig. De flytter til en større by, hvor der er flere muligheder. De flytter ikke tilbage. Forældrene står med valget imellem enten at følge med strømmen og få pension i Nuuk, så de kan følge med i deres børns opvækst eller vælge at blive boende i bygden i håb om, at den næste generation vil flytte tilbage og genbefolke bygden. Hvis du fik sådan et valg, hvad ville du selv vælge?"

(elevstil, 2013)

Dette er kun begyndelsen på elevens indledning, hvorefter teksten præsenteres, og opgavens fokus beskrives for læser. Eksemplet viser dog effekten af et spørgsmål, hvormed læser involveres. Der vækkes en interesse for at læse videre. Indledningen præsenterer problemstillingen, og gør den relevant. I nedenstående følger endnu et eksempel på en god indledning, hvor eleven konkret skriver, hvad opgavens fokus er, og forklarer, hvad der ligger til grund for dette valg:

"De fleste mennesker har prøvet at befinde sig i forskellige udkantsområder. Det kan være rundt i verden, hvor man møder kulturel forskel på befolkningen. Man kan også møde en psykisk eller mental form for udkantsområder, hvor man måske føler sig udenfor samfundet. For mange vil udkantsområdet være at komme til et helt nyt land med en helt anden kultur og levevis. For andre vil det være at komme fra en lille bygd og flytte til en storby. Alle vil på en eller anden måde komme i et udkantsområde mindst en gang i deres liv. Uanset om det er på en rejse eller en flytning. Alle har forskellige måder at reagere på. Nogle reagerer dårligt eller positivt. Det er det, som vi skal se et eksempel på i "Profeterne i Evighedsfjorden" af Kim Leine. Den er skrevet i 2012 og fortæller om en præsts møde med den grønlandske kultur i den daværende koloni Maniitsoq. Her beskriver han, hvordan det var for ham og grønlænderne at mødes. Derfor vil mit fokus i denne tekst være om mødet mellem grønlænderne og den moderne kultur."

(elevstil, 2013)

I indledningen er eleven mere engageret end i de første eksempler. Eleven lægger op til sit fokus, således at der er belæg for dette. Den valgte problemstilling i forhold til hæftets emne (problemstillingen mellem grønlændere og den moderne kultur) er i fokus.

For at give læseren en klar fornemmelse af hvad skribenten vil diskutere i teksten, skal I have en forståelse for stilens formål og genre. Hvor vil I hen med opgaven? Man kan derfor med fordel rette sin indledning til til allersidst, inden man afleverer opgaven, så man kender indholdet af stilen, og beskriver præcis, hvad den indeholder for læser. Så undgår man også at skrive, at man vil bearbejde noget, som man så alligevel ikke har med i opgaven.

I kan med fordel bruge nedenstående fokuspunkter for, hvordan man skriver en god og en mindre god indledning:

Den gode indledning:

- ved hvad den vil, hvorfor og hvordan
- er veloplagt, kreativ og original
- er engageret og selvstændig
- fanger læserens interesse
- er sprogligt præcis
- er til at konkludere på
- har et tydeligt fokus
- præsenterer tekstmaterialet
- fylder ca. en halv til trekvart side

Den dårlige indledning:

- gentager opgaveformuleringen
- kommer med en rapportagtig oversigt over opgavens indhold
- kopierer informationer og holdninger fra tekstmaterialet
- er refererende
- er for kort
- er for bred og upræcis
- er indforstået
- siger ikke hvad der skal undersøges og diskuteres
- er uengageret og tager ikke stilling til emnets fokus
- er floskelpræget